הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

עקרונות ההצעה להנגשת מידע אודות ההון בישראל

מיכל חורין | יולי 2024

תזכורת על הצורך –מכלל מדינות ה OECD רק לישראל וקולומביה אין מידע על הון

במדינות מתקדמות (בירוק) יש מידע מנהלי על כלל האוכלוסייה, ברובן יש מידע על מדגם, לישראל וקולומביה אין מידע פרטני על הון.

נתוני עושר בכל מדינות ה OECD-

מדינה	אופן איסוף הנתונים	הגוף האחראי	שם הסקר/המאגר	סוגי נתוני העושר הנאספים
אוסטרליה	מדגם	הלשכה האוסטרלית לסטטיסטיקה (ABS)	Survey of Income and Housing (SIH)	נכסים פיזיים, פיננסיים, פנסיות, התחייבויות
אוסטריה	מדגם	הבנק הלאומי האוסטרי (OeNB)	HFCS-AT	נדל"ן, נכסים פיננסיים, ביטוח חיים, חסכונות פנסיה פרטיים, משכנתאות
בלגיה	מדגם	הבנק הלאומי של בלגיה	HFCS-BE	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיה פרטית, התחייבויות
קנדה	מדגם	סטטיסטיקס קנדה	Survey of Financial Security (SFS)	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיה פרטית, התחייבויות
צ'ילה	מדגם	הבנק המרכזי של צ'ילה	Encuesta Financiera de Hogares (EFH)	נדל"ן, חשבונות בנק, חסכונות, הלוואות, נכסים פיננסיים
קולומביה	**אין סקר עושר ייעודי**	DANE	-	נתונים חלקיים בלבד מהכנסות והוצאות
קוסטה ריקה	מדגם	INEC	ENFIHO	נכסים ריאליים ופיננסיים (ללא פנסיה וביטוחים), חובות
צ'כיה	מדגם	בנק צ'כיה	HFCS-CZ	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיות פרטיות, התחייבויות
דנמרק	כלל האוכלוסייה	Statistics Denmark	Assets and Liabilities	נתוני מס ונכסים – לא כולל פנסיות
אסטוניה	מדגם	בנק אסטוניה	HFCS-EE	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיות, התחייבויות
פינלנד	מדגם	בנק פינלנד	HFCS-FI	כלל הנכסים והרכוש, כולל פנסיה פרטית
צרפת	מדגם	INSEE	Enquête Patrimoine	נכסים ריאליים, פיננסיים, ביטוחים, פנסיות, התחייבויות
גרמניה	מדגם	Bundesbank	PHF	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיה פרטית, התחייבויות
יוון	מדגם	בנק יוון	HFCS-GR	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיות פרטיות, התחייבויות
הונגריה	מדגם	MNB	HFCS-HU	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיות פרטיות, התחייבויות
איסלנד	כלל האוכלוסייה	Statistics Iceland	נתונים מנהליים	נתוני מס, נדל"ן, פיקדונות, חובות (ללא פנסיה)
אירלנד	מדגם	בנק אירלנד	HFCS-IE	נכסים ריאליים, פיננסיים, ביטוחים, פנסיה פרטית, חובות
ישראל	**מדגם חלקי**	למ"ס	סקר הוצאות	נתונים על בעלות בלבד (ללא נכסים פיננסיים ופנסיה)
איטליה	מדגם	בנק איטליה	SHIW	כלל הנכסים, פיננסים, פנסיות, התחייבויות
יפן	מדגם	הלמ"ס יפן	National Survey of Family Income, Consumption and Wealth	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיות פרטיות, התחייבויות
דרום קוריאה	מדגם	Statistics Korea	Survey of Household Finances	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיות פרטיות, התחייבויות
לטביה	מדגם	Latvijas Banka	HFCS-LV	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיות פרטיות, התחייבויות
ליטא	מדגם	בנק ליטא	HFCS-LT	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיות פרטיות, התחייבויות
לוקסמבורג	מדגם	BCL	HFCS-LU	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיה פרטית, התחייבויות
מקסיקו	מדגם	Banco de México	ENFIH	נכסים ריאליים, פיננסיים, ביטוח, פנסיה, חובות
הולנד	כלל האוכלוסייה	CBS	Wealth Statistics	נתונים ממס: נכסים פיננסיים וריאליים (ללא פנסיה)
ניו זילנד	מדגם	Stats NZ	HES	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיות פרטיות, התחייבויות
נורווגיה	כלל האוכלוסייה	SSB	Income and Wealth Register	נתוני מס: נכסים פיננסיים וריאליים (ללא פנסיה תעסוקתית)
פולין	מדגם	NBP	HFCS-PL	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיה פרטית, התחייבויות
פורטוגל	מדגם	Banco de Portugal	HFCS-PT	נכסים ריאליים, פיננסיים, ביטוח, פנסיה, התחייבויות
סלובקיה	מדגם	NBS	HFCS-SK	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיות פרטיות, התחייבויות
סלובניה	מדגם	Banka Slovenije	HFCS-SI	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיה פרטית, התחייבויות
ספרד	מדגם	Banco de España	EFF / HFCS-ES	נכסים ריאליים, פיננסיים, ביטוחים, פנסיות פרטיות, התחייבויות
שוודיה	כלל האוכלוסייה	SCB	נתונים מנהליים	נתונים ממס: נכסים פיננסיים וריאליים (ללא פנסיות)
שוויץ	כלל האוכלוסייה	FTA/BFS	Statistical Wealth Register	נכסים חייבים במס: נכסים ריאליים ופיננסיים (ללא פנסיה)
טורקיה	מדגם	TCMB	HFCS-Turkey	נכסים ריאליים, פיננסיים, ביטוחים, פנסיה פרטית, התחייבויות
בריטניה	מדגם	ONS	Wealth and Assets Survey (WAS)	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיה פרטית, ביטוחים, התחייבויות
ארה"ב	מדגם	הפדרל ריזרב	Survey of Consumer Finances (SCF)	נכסים ריאליים, פיננסיים, פנסיות פרטיות, התחייבויות כולל חובות סטודנטים

עקרונות איסוף המידע

1. המידע ייאסף על פי כללי פקודת הסטטיסטיקה

2. המידע יאסף לטובת עמידה בדרישות המדריכים הבינלאומיים כדוגמת ה- SNA2025 (שפועל על פי כללי ה-OECD וה-UN) שלהבנתנו יתנו מענה גם לרוב הדרישות למידע סטטיסטי.

3. המידע ייאסף באופן מדגמי במתודה של סקר כוח אדם (סכ"א) – ראה הסבר בנספח א

4. הנתונים יתבנסו לסה"כ נתוני משקי הבית ברמת המאקרו כפי שקיימים בלמ"ס עבור כל סוג נכס/הבנסה.

שיטת איסוף המידע

5. איסוף המידע יהיה במתודולוגיה קבועה לעשור (גודל מדגם ורשימת משתנים קבועה לשמירה על סדרות ומתודות סטטיסטיות קבועות) ותוסדר באופן משפטי (.MOU)

6. הבקשה למידע תהיה על ידי הלמ"ס אך בתיאום עם הרגולטור.

7. לגבי מידע פנסיוני - המידע המבוקש יהיה על פי השדות שמופיעים במסלקה (*ראה הסבר בנספח ב).*

8. איסוף המידע הפנסיוני יהיה בממשק, או באמצעות המסלקה או באמצעות חיבור לגופים המוסדיים.

תוצרים ומימוש

9. איסוף המידע הפיננסי בנקאי יהיה מול הבנק בתיאום עם המפקח על הבנקים (תעודת זהות בנקאית שהיא תמונת מצב מרוכזת של החשבון - ראה הסבר בנספח ג)
יתכן ויהיה צורך לשלב מידע מהצהרות הון או מגורמים נוספים ראה נספחים ד-ו.

10. המידע ישמש את הלמ"ס להפקת סטטיסטיקה לטובת עמידה בדרישות התקנים הבינלאומיים וגם יונגש בהתאם לכללי חדר מחקר (5 מנגנוני בחינה והגנה) ובאמצעות מערכת גישה מרחוק.

11. יוקם צוות עם הגופים הרגולטורים שילווה את הפעילות באופן שוטף.

12. יוקצה תקציב מתאים לפעילות שהמטרה היא שעד 2029 ישראל תעמוד בתקן SNA 2025 ותפרסם נתוני הון **מפורטים**.

סיכום

- שיתוף הפעולה לאומי שמטרתו למצוא את האיזון שבין הצורך במידע מקיף על הון לצורך בשמירת פרטיות והקטנת הנטל על הגופים.
- המידע יאסף בשיתוף פעולה ותמיכת הרגולטור.
- המידע ייאסף לפי תקנים בינלאומיים ובהתאם לפקודת הסטטיסטיקה.
- הפעילות תחל באופן מצומצם אך עד 2029 תושלם ותישאר קבועה.

- להמשך שיתוף פעולה מעולה!

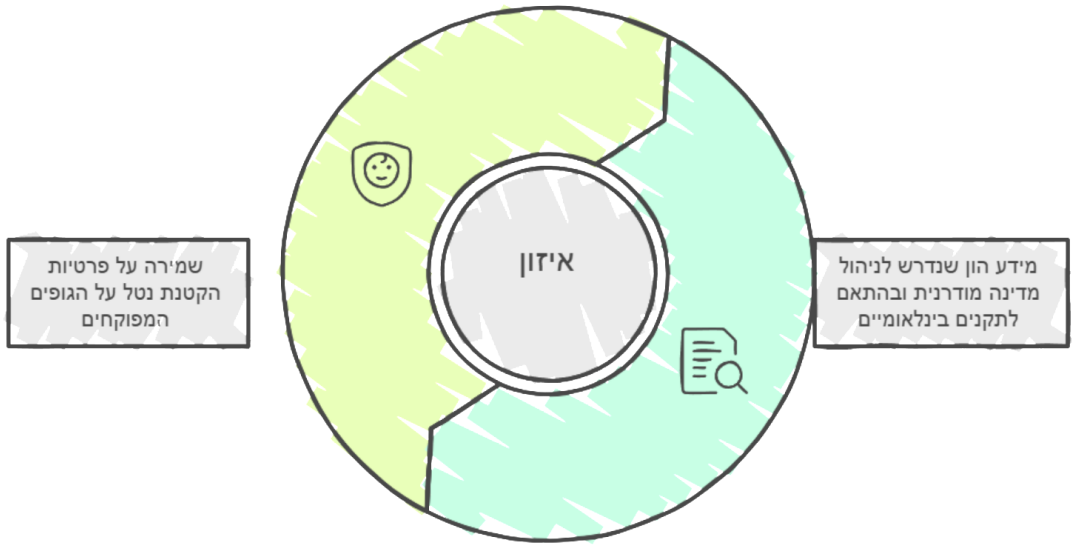

תודה על ההקשבה!

בכל רגע נתון!

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

נספח א - לגבי סקר כוח אדם

הסקר מכיל כ 34000 משקי בית

חיתוכים אפשריים:

1. הון לפי אזור - 16 נפות
2. הון לפי עשירוני הכנסה מעבודה
3. הון לפי קבוצות גיל
4. הון לפי קבוצות אוכלוסייה (ערבים, חרדים ויהודים לא חרדים)

נספח א - עוד על סכ"א - מדגם משקי בית

- מדגם של סקר כ"א: בשנה מסוימת בסקר כ"א קיימים 27 פאנלים זרים כאשר בכל פאנל כ-1,500 משקי בית נדגמים. המדגם מפוזר על פני כל הארץ אך לא כולל את אוכלוסיית המוסדות ואת הפזורה הבדואית.
- מספר משקי בית המשיבים בשנה מסוימת הוא כ-30,000. אם נוסיף למשיבים אלה גם את משקי בית שהיו אמורים להשיב בשנה זו ולא השיבו אך השיבו בשנה הקודמת נגיע לגודל מדגם של כ-34,000 משקי בית משיבים שעבורם נאסוף נתונים מנהליים על הון.

- בעיה בייצוג למאיונים העליונים – כנראה שהמדגם לא יהיה מייצג ולכן יש לתגבר את המדגם עבור אוכלוסייה זו למשל בשימוש במידע מרשות המיסים (הצהרת הון).

- בקרת איכות ומהימנות – לצורכי אמידה ובדיקת תקפות הנתונים שמתקבלים מהסקר נרצה לקבל בסיום השנה מהגופים הרלוונטיים:
  - סה"כ ארציים של משתני מטרה (מרבית המידע קיים באגף מאקרו)
  - סה"כ ארציים של משתני מטרה לפי פירוט של מחוזות, גילאים ...

נספח ב - משתנים שנמצאים במסלקה

קטגוריה	מידע שמופיע בפועל במסלקה
מוצרים	פנסיה, גמל, השתלמות, ביטוח מנהלים, פוליסות חיסכון חוץ בנקאי (דרך חברות ביטוח או גופים מוסדיים)
סטטוס חשבון	פעיל / לא פעיל / מושהה / סגור
תאריכים	תאריך פתיחה, תאריך סגירה (אם רלוונטי)
יתרה צבורה	סך החיסכון נכון למועד הדו"ח
הפקדות	לפי חודש, לפי רכיב (עובד/מעסיק), לפי מעסיק
דמי ניהול בפועל	דמי ניהול מהפקדות (%), דמי ניהול מהצבירה(%)
מסלול השקעה	שם המסלול, סוג הנכסים העיקריים
תשואות	תשואה לשנה אחרונה, לעיתים גם ל־3 ול־5 שנים
נכסים מנוהלים	שמות קרנות או נכסים ספציפיים (במוצרים מסוימים)
מתווך פיננסי	שם סוכן/יועץ, שיעור עמלה שמשולמת לו (אם קיימת)
גוף מוסדי	כלל, מגדל, הראל, הפניקס, אלטשולר, ילין לפידות, ועוד
כיסויים ביטוחיים	סכום ביטוח חיים/אובדן כושר עבודה, פרמיה חודשית
פרטי מעסיקים	שמות מעסיקים שהפקידו בפועל למוצר
מזהי חשבונות / פוליסות	מספר פוליסה או מספר חשבון

נספח ג - משתנים שנמצאים בת.ז. בנקאית

<u>תעודת זהות בנקאית – דוח שנתי מפורט</u>

תעודת זהות בנקאית שנשלחת כיום על ידי הבנקים ללקוחותיה באופן אוטומטי אחת לשנה מחולקת לשמונה סעיפים:

מספר פרק	מידע שמופיע תחת הפרק
פרק א'	חשבון עובר ושב
פרק ב'	פיקדונות וחסכונות : סכומים, שעורי ריבית, תחנות יציאה
פרק ג'	אשראי: משכנתאות (סכום הלוואה, יתרה לסילוק, מסלול הלוואה, תאריך התחלה וסיום, גובה החזר חודשי וריבית נוכחית, משכנתאות שנלקחו מגופים חוץ-בנקאיים [כמו חברות ביטוח] לא יופיעו בתעודת הזהות הבנקאית.), הלוואות, מסגרות אשראי בחשבון הבנק ובכרטיסי אשראי ושיעור הריבית.
פרק ד'	זיכויים וחיובים בחשבון כגון: משכורות, קצבאות, הוראות קבע וכד'
פרק ה'	נכסים והתחייבויות אחרים כגון: תיק נירות ערך, ערבויות בנקאיות. (במידה שחשבון ניירות ערך מנוהל דרך הבנק הדוח יציג יתרה כוללת של תיק ההשקעות ולא כולל פרטים כמו תשואות, עמלות קניה/מכירה וכדומה. אם ניירות הערך מוחזקים דרך ברוקר חיצוני הם לא יופיעו.)
פרק ו'	עמלות בנקאיות: שם העמלה לפי תחומי פעילות וכן שורת סה"כ.
פרק ז'	כרטיסי חיוב שהנפיק הבנק -4 ספרות אחרונות של כל כ.א., שם מחזיק הכרטיס, שם חברת כ.א. וסוג כרטיס האשראי

נספח ד - הצהרות הון

- **מי נדרש להגיש?**

כל מי שרשות המסים שלחה לו דרישה להצהרת הון.
(בפועל - עצמאים ובעלי שליטה בחברות, בעלי שכר גבוה, בעלי תפקידים בכירים במיוחד)

- **איך מגישים?**

ההצהרה עדיין מוגשת בנייר ואינה דיגיטלית.

- **תדירות ההגשה:**

אחת ל־3 עד 5 שנים בלבד.

- **לסיכום:**

כרגע הצהרת ההון אינה מייצגת בהכרח את המאיון העליון. יש לקדם שיתוף פעולה עם רשות המיסים כדי למקסם גם את השימוש במידע זה.

נספח ה - מידע על אשראי חוץ-בנקאי – זמינות ואתגרים

סוגי גופים נותני אשראי חוץ בנקאי:

1. חברות ברטיסי אשראי
2. גופים מוסדיים (ביטוח, פנסיה, גמל)
3. חברות עסקיות (למשל מימון ישיר, אחים נאוי, פנינסולה, חברות ליסינג)

אתגרי מידע:

- ברשות שוק ההון אין מידע פרטני – רק נתונים מצרפיים מהגופים המפוקחים.
- בשיחה עם שי אלהרר (רשות שוק ההון): הדגיש כי הנתונים אינם כוללים מידע על אזרחים.
- מידע פרטני על אשראי חוץ בנקאי יקודם בשיתוף פעולה עם בנק ישראל (במידת האפשר).

נספח ו - מאגר נתוני ניירות ערך סחירים בישראל

- הנתונים נאספים על ידי **בנק ישראל** באמצעות מערכת ייעודית, ומדווחים **ישירות על ידי חברי הבורסה**.
- הדיווח כולל מידע ברמת **המנפיק** ו**המחזיק**, ללא תלות בזהות חבר הבורסה (בנק או גוף אחר).
- כל חשבון ניירות ערך, גם אם מנוהל אצל גוף שאינו בנק, מדווח באופן מלא.
- אחזקות ישירות בני"ע סחירים שלא ע"י חברי הבורסה – מאגר למ"ס
- **המסקנה:** בבנק ישראל+למ"ס קיים **כיסוי מקיף ומדויק** של כלל המידע הפרטני הקשור לניירות ערך סחירים בישראל.

נספח ז – נכסים והתחייבויות של משקי הבית לפי מגזר נגדי, 2023

במיליוני שקלים

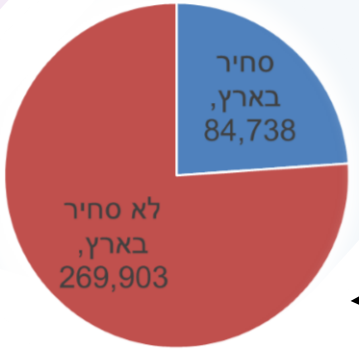

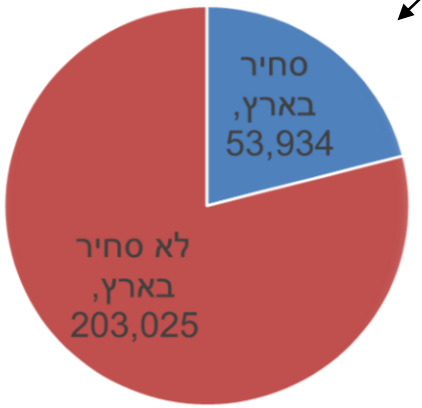

	עסקי לא פיננסי	מוסדיים*	מתווכים פיננסים **	ממשלה רחבה	מלכ"ר פרטי	חו"ל	סה"כ
סה"כ נכסים פיננסים	**455,633**	**2,383,963**	**1,268,870**	**52,944**	**2,495**	**218,334**	**4,382,239**
מזומנים ופיקדונות		-	830,527	-	-	14,675	845,201
אשראי	5,958	-	-	-	-	927	6,885
מניות	269,525	121	74,659	-	-	10,337	354,642
ניירות ערך למעט מניות	25,731	68	31,341	12,715	-	192,396	262,252
תעודות השתתפות בקרנות כספיות ולא כספיות		-	321,182	-	-	-	321,182
עתודות ביטוח, פנסיה גמל והשתלמות	-	2,375,048	-	-	-	-	2,375,048
חייבים/זכאים שונים	154,419	8,726	11,160	40,229	2,495	-	217,029
סה"כ התחייבויות פיננסיות	**18,497**	**63,135**	**814,145**	**867,243**	**1,190**	**5,626**	***955,691
אשראי	436	43,427	796,037	803,393	-	2,308	849,564
חייבים/זכאים שונים	18,061	19,708	18,001	63,743	1,190	3,317	106,019

* מגזר מוסדיים כולל קרנות פנסיה, גמל והשתלמות וכן חברות ביטוח

** מגזר מתווכים פיננסיים כולל את בנק ישראל, הבנקים המסחריים, קרנות כספיות ולא כספיות וכן מתווכים פיננסיים אחרים

***כולל 107 מיליון ש"ח בגין התחייבויות פיננסיות

פירוט נוסף של תת מגזרים וסוגי נכסים קיים בפרסום הלמ"ס